

SVERIGES AMBASSAD

Peking

Filip Fernqvist, praktikant
Per Linnér, andre ambassadsekreterare
Oscar Berger, arbetsmarknadsråd

Svenska företag ser kritiskt på Kinas nya socialförsäkringslag

- **I mitten av oktober ombads svenska handelskammarens medlemsföretag att besvara en ambassadenkät i syfte att redogöra för deras syn på Kinas nya socialförsäkringslag.**
- **84 procent av företagen som besvarade enkäten hade kännedom om att lagen trätt i kraft.**
- **En majoritet (80 procent) av företagen såg negativt på införlivandet av utländska arbetstagare i socialförsäkringssystemet och uppgav att lagen kommer att medföra substantiellt högre kostnader för dem.**
- **42 procent av företagen menade att lagen kommer att påverka framtida anställningar av utländska arbetstagare.**

Enkätundersökningen var relativt enkelt utformad. Företagen ombads fylla i en företagsprofil med information om företagets totala antal anställda, antalet utländska arbetstagare i Kina samt i hur många kinesiska städer företaget verkar. Därefter uppmanades företagen att besvara 10 ja/nej-frågor rörande den nya socialförsäkringslagens utformade och eventuella konsekvenser.

Endast 57 av svenska handelskammarens 229 medlemsföretag besvarade enkäten. Det är tänkbart att främst företag som i stor utsträckning förväntas påverkas av lagen valde att besvara enkäten. Detta bör tas i beaktning när resultaten tolkas. Företagen som besvarade enkäten verkar i blandade

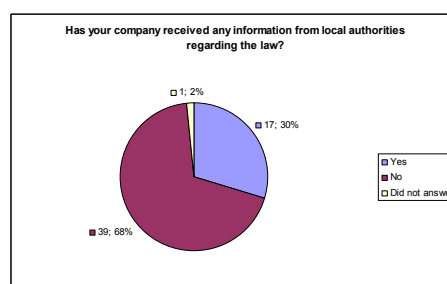
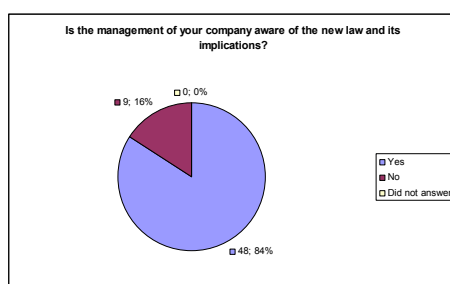
branscher och har allt från ett fåtal till knappt hundra utländska arbetstagare i Kina. Noterbart är att ett svenskt företag i snitt har cirka 16 anställda utländska arbetstagare.

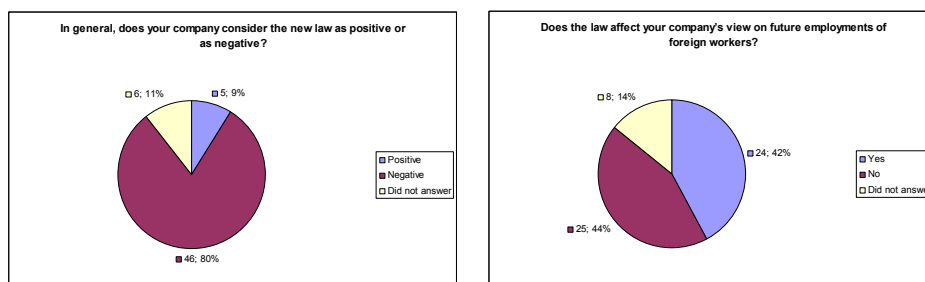
Resultatet från undersökningen visar på att majoriteten av företagen, cirka 84 procent, hade kännedom om lagändringen och dess innebörd. Korrelationer mellan antalet utländska arbetstagare och företagsledningens kännedom om lagen var påtaglig. De företag med många utländska anställda var i större utsträckning medvetna om lagen. Företag med ett fåtal utländska arbetstagare hade i vissa fall ingen kännedom om lagen.

Noterbart är att endast 30 procent av företagen erhållit information från de lokala myndigheterna. Detta är anmärkningsvärt eftersom den nya lagen trädde i kraft redan i juni 2010. Framförhållningen bland de lokala myndigheterna förefaller alltså i många fall varit bristfällig. Detta har medfört att majoriteten av företagen inte vet hur de ska gå till väga för att införliva sina utländska arbetstagare i socialförsäkringssystemet. 13 av företagen hade försökt registrera sina utländska arbetstagare hos de lokala socialförsäkringskontoren, endast ett av dessa företag hade fått registreringen godkänd.

På frågan om företagen såg den nya socialförsäkringslagen som positiv eller negativ för verksamheten svarade 80 procent att lagen får negativa följder. Detta kan bero på att lagen förväntas generera substantiellt högre kostnader, vilket också 75 procent av företagen menade. 44 procent av företagen har tagit emot invändningar från sina utländska anställda om att de högre kostnaderna även drabbar dem. Noterbart är att 42 procent av företagen uppgav att lagen kommer att påverka framtida anställningar av utländska arbetstagare. Några företag beskriver dessutom lagen som protektionistisk, svävande och att staten tjänar mer på lagen än vad de utländska arbetstagarna de facto gör.

Nedan redovisas i detalj hur företagen besvarade fyra av de centrala frågorna:

Kommentar

Det är föga förvånansvärt att de svenska företagen överlag ser negativt på den nya socialförsäkringslagen. Detta beror främst på att inkluderandet kommer att resultera i högre personalkostnader. För många företag är denna kostnad substantiell. I stortstäderna beräknas kostnaderna ligga på cirka 4000 renminbi per anställd i månaden för företagen och 1000 renminbi för arbetstagaren. Detta förutsätter dock att kinesiska kommuner följer det rekommenderade maxtaket för socialförsäkringen om 300 procent av den lokala medelinkomsten. Dalian i nordöstra Kina har redan annonserat att man inte kommer att ha något tak vilket betyder att kostnaderna per utländskt anställd kan bli betydligt högre.

Noterbart är att över 40 procent påpekar att lagen kommer att påverka deras inställning till att anställa utländska arbetstagare. En tänkbar lösning är förstås att man i större mån strävar efter att hitta kinesiska ersättare till positioner där det i dagsläget sitter utländska arbetstagare. Samtidigt visar ambassadens och handelskammarens affärsklimatrapport att företagen har svårt att hitta relevant arbetskraft i Kina, något som eventuellt skulle tala emot ett sådan utveckling.

Ambassaden notera att flera av företagen nu inväntar information från svenska eller lokala myndigheterna innan de vidtar åtgärder. Detta kan visa sig problematiskt då ambassaden inte har mer information att tillgå än den som Ministry of Human Resources and Social Security delat med sig av och då denna information i många avseenden är högst bristfällig.

FREDÉN